

599

Besluit van 10 november 1993, houdende een regeling met betrekking tot de toekenning van bijdragen aan publiekrechtelijke lichamen ter zake van de kosten van opsporing of ruiming van als gevolg van de Tweede Wereldoorlog achtergebleven explosieven (Bijdragebesluit kosten ruiming explosieven Tweede Wereldoorlog 1994)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Financiën van 16 juli 1993, nr. fip 93/337, in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Defensie;

Gelet op artikel 237b van de gemeentewet;

Gezien het advies van de Raad voor de gemeentefinanciën van 16 juli 1993, nr. Rgf 03.00/001.003;

De Raad van State gehoord (advies van 29 september 1993, nr. W06.93.0438);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Financiën van 2 november 1993, nr. fip 93/567, in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Defensie.

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1. Begripsbepalingen

Artikel 1

Dit besluit verstaat onder:

a. explosieven: bommen en gevechtsladingen; geleide en ballistische projectielen; munitie voor artillerie, mortieren en klein-kaliberwapens; alle mijnen, torpedo's en dieptebommen; vernielingsladingen; al dan niet pyrotechnische vuurwerken; bundelrekken, moederbommen en dispensers; inrichtingen in werking gesteld door patronen en stuwstoffen; elektrische ontstekingsrichtingen;

b. opsporing: onderzoeken van een bepaald gebied in verband met de vermoede aanwezigheid van explosieven met inbegrip van de ruiming van deze explosieven;

c. ruiming: benaderen, veiligstellen, afvoeren of vernietigen van een explosief dat in een bepaald gebied is aangetroffen;

d. bestuursorgaan: het gemeentebestuur, en bij opsporingen of

ruimingen in gebieden die niet gemeentelijk zijn ingedeeld, de bevoegde burgerlijke autoriteit ter plaatse;

- e. werkplan: het werkplan van het bestuursorgaan;
- f. Onze Minister: Onze Minister van Financiën;
- g. Onze Ministers: Onze Ministers van Financiën, van Binnenlandse Zaken en van Defensie;
- h. deskundigen: door het Ministerie van Defensie als zodanig aange-
wezen personeel;
- i. bebouwde kom: de bebouwde kom van de gemeente zoals deze op
basis van luchtfoto's is bepaald door de Topografische Dienst Nederland
van het Ministerie van Defensie voor de vaststelling van de bebouwings-
gegevens voor de berekening van de algemene uitkering uit het
Gemeentefonds;
- j. infrastructuur: het geheel van auto-, spoor-, straat-, waterwegen,
havens, vliegvelden, elektrische installaties enz;
- k. kwetsbare infrastructuur: dat deel van de infrastructuur waaraan als
gevolg van detonatie van een vermoedelijk aanwezig dan wel aanwezig
explosief zodanige schade kan worden aangericht dat er grote risico's
ontstaan voor de bevolking;
- l. begroting: hoofdstuk IX B (Financiën) van de Rijksbegroting.

§ 2. Algemene bepalingen

Artikel 2

1. De kosten van werkzaamheden die verband houden met opsporing of ruiming van explosieven afkomstig uit de Tweede Wereldoorlog, komen voor rekening van het bestuursorgaan, met dien verstande dat voor een aantal kostensoorten van rijkswege in bepaalde gevallen een bijdrage kan worden toegekend.

2. Een bijdrage, zoals bedoeld in het eerste lid, wordt verminderd dan wel niet toegekend indien het bestuursorgaan op andere wijze voor de kosten vergoeding heeft verkregen of de kosten, naar het oordeel van Onze Minister, door schuld of nalatigheid van het bestuursorgaan zijn veroorzaakt of vergroot.

§ 3. Uitgangspunten van de regeling

Artikel 3

1. Voor een bijdrage in de door het bestuursorgaan gemaakte kosten voor het opsporen of ruimen van explosieven afkomstig uit de Tweede Wereldoorlog, komen uitsluitend die opsporingen of ruimingen in aanmerking waarbij, naar het oordeel van Onze Ministers, de vermoede aanwezigheid dan wel aanwezigheid van deze explosieven en grote risico's voor de bevolking met zich brengt en de kosten redelijkerwijs niet geheel voor rekening van het bestuursorgaan kunnen blijven.

2. De wijze waarop aan de opsporingswerkzaamheden uitvoering wordt gegeven dient, naar het oordeel van Onze Ministers, noodzakelijk te zijn in verband met het toekomstige gebruik van de grond.

3. De bijdrage wordt toegekend voorzover de op de begroting toegestane ruimte voor het aangaan van verplichtingen niet wordt overschreden.

4. Bij het vaststellen van de bijdrage wordt rekening gehouden met een eigen bijdrage van het bestuursorgaan.

Artikel 4

Bij een opsporing kunnen de volgende kostensoorten voor een bijdrage in aanmerking komen:

- a. kosten van vooronderzoek in verband met de vermoede aanwezigheid van explosieven afkomstig uit de Tweede Wereldoorlog;
- b. kosten van opsporingswerkzaamheden;
- c. kosten van grondwerkzaamheden;
- d. kosten van preventieve maatregelen ter voorkoming van schade;
- e. kosten die gemaakt zijn in verband met het treffen van noodzakelijke spoedvoorzieningen.

Artikel 5

Bij een ruiming kunnen de in artikel 4 onder c, d en e genoemde kostensoorten voor een bijdrage in aanmerking komen.

Artikel 6

De kosten van de verzekering van het risico dat verbonden is aan het opsporen of ruimen van de explosieven zoals bedoeld in artikel 3 van dit besluit, kunnen voor een bijdrage in aanmerking komen tenzij van rijkswege ter zake een collectieve verzekering is afgesloten of het risico door het Rijk is overgenomen.

Artikel 7

In geval van calamiteit kunnen, op verzoek van het bestuursorgaan, ook andere dan de in dit besluit vermelde kostensoorten voor een bijdrage in aanmerking komen, indien deze, naar het oordeel van Onze Ministers, redelijkerwijs niet of slechts gedeeltelijk voor rekening van het bestuursorgaan kunnen blijven.

§ 5. Toetsingscriteria

Artikel 8

Van grote risico's voor de bevolking als bedoeld in artikel 3, eerste lid, is sprake indien:

in geval van opsporing:

- a. het explosief zich vermoedelijk bevindt binnen de grens van de bebouwde kom van de gemeente gerekend naar de situatie op 1 januari 1994 dan wel de afstand van de vermoede inslagplaats van het explosief tot de grens van die bebouwde kom door de deskundigen kleiner wordt geacht dan de straal van de schervengevarezone van het desbetreffende explosief en zich binnen de schervengevarezone, gerekend naar de situatie per 1 januari 1994 bebouwing bevindt dan wel een kwetsbare infrastructuur, en bovendien binnen een door deskundigen vastgestelde straal van de vermoede vindplaats van het explosief zodanige (grond) werkzaamheden worden verricht dat detonatie door deskundigen een reëel risico wordt geacht;
- b. zich in een gebied dat vrij toegankelijk is voor personen en waar reeds op 1 januari 1994 aantoonbaar sprake was van een intensief (recreatief) gebruik, op geringe diepte explosieven bevinden, terwijl het redelijkerwijs niet mogelijk is om beschermende maatregelen te treffen zoals het plaatsen van hekken en verbodsborden;
- c. er aantoonbaar sprake is van een ernstige verontreiniging van het grond- of oppervlaktewater als gevolg van de vermoede aanwezigheid

van explosieven, terwijl het redelijkerwijs niet mogelijk is beschermende maatregelen te treffen zoals isolatie van het desbetreffende gebied; in geval van ruiming:

d. het explosief aangetroffen is binnen de grens van de bebouwde kom van de gemeente dan wel de afstand tot de grens van die bebouwde kom kleiner is dan de straal van de schervengevarenzone van het desbetreffende explosief terwijl zich binnen de schervengevarenzone bebouwing bevindt;

e. het explosief aangetroffen is in een gebied dat vrij toegankelijk is voor personen en waar aantoonbaar sprake is van een intensief (recreatief) gebruik, tenzij het redelijkerwijs mogelijk is om beschermende maatregelen te treffen zoals het plaatsen van hekken en verbodsborden;

f. binnen de straal van de schervengevarenzone van het aangetroffen explosief sprake is van een kwetsbare infrastructuur.

§ 6. Doelmatigheidscriteria

Artikel 9

Aan het bepaalde in artikel 3, tweede lid, wordt voldaan als het bestuursorgaan, naar het oordeel van Onze Ministers, in voldoende mate kan aantonen dat:

a. opsporingswerkzaamheden met behulp van dieptedetectie-apparatuur noodzakelijk zijn omdat binnen een door deskundigen vastgestelde straal van de vermoede vindplaats van het explosief, zodanige (grond) werkzaamheden worden verricht dat detonatie door deskundigen niet ondenkbaar wordt geacht;

b. opsporingswerkzaamheden met behulp van oppervlakedetectie-apparatuur noodzakelijk zijn omdat binnen een gebied waar de aanwezigheid van explosieven wordt vermoed eenvoudige verhardingen worden aangelegd of niet diepliggende leidingstelsels en rioleringen.

Artikel 10

Van het bepaalde in artikel 9 kan worden afgeweken indien in een gebied sprake is van een zodanig ernstige verontreiniging van het grond- of oppervlaktewater als gevolg van de vermoede aanwezigheid van explosieven dat er grote risico's voor de bevolking ontstaan, terwijl het niet mogelijk is afdoende beheersingsmaatregelen te treffen.

§ 7. Omvang van de bijdrage

Artikel 11

1. De overeenkomstig dit besluit voor een bijdrage in aanmerking komende kosten worden, onverminderd het bepaalde in de paragrafen 2 en 3, vergoed tot ten hoogste 90 %, voorzover de op grond van paragraaf 5 in aanmerking komende kosten van een opsporing of ruiming uitgaan boven de ten laste van het bestuursorgaan blijvende drempelbijdrage.

2. De in het eerste lid bedoelde drempelbijdrage wordt per opsporing of ruiming dan wel, naar het oordeel van Onze Ministers, op zich zelf staande onderdelen daarvan, bepaald door het aantal inwoners per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin de werkzaamheden in uitvoering zijn genomen te vermenigvuldigen met f 5 tot een maximum van f 100.000.

3. Indien het grondgebied van het bestuursorgaan op 1 januari van het jaar waarin de werkzaamheden in uitvoering zijn genomen gewijzigd is, wordt het in het tweede lid bedoelde aantal inwoners gesteld op het aantal inwoners op 1 januari van dat jaar.

Artikel 12

Indien het bestuursorgaan verkeert of door de toepassing van artikel 11 zou komen te verkeren in omstandigheden zoals bedoeld in artikel 12 van de Financiële-Verhoudingswet 1984, kan Onze Minister van Financiën in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken, gelet op het advies van de Inspectie Financiën Lagere Overheden en gehoord de Raad voor de gemeentefinanciën, op verzoek van burgemeester en wethouders het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten verlagen.

§ 8. Het aangaan van verplichtingen

Artikel 13

1. Om in aanmerking te kunnen komen voor een bijdrage moet het bestuursorgaan een opsporing of ruiming vóór het aanvangstijdstip van de werkzaamheden schriftelijk melden bij Onze Minister alsmede een werkplan indienen.

2. In de aanmelding van een opsporing dient ten minste te worden opgenomen:

- a. de reden van de opsporing;
- b. de uitkomsten van het vooronderzoek;
- c. de vermoede aard van het explosief;
- d. de straal van de schervengevarezone;
- e. het gebied waarbinnen bepaalde (grond) werkzaamheden tot detonatie zouden kunnen leiden;
- f. de ligging van het vermoede explosief ten opzichte van de bebouwde kom en ten opzichte van de bebouwing of een kwetsbare infrastructuur in die bebouwde kom, uitgaande van de situatie op 1 januari 1994;
- g. de voorziene risico's voor de bevolking waaronder eventuele milieu-aspecten;
- h. de mogelijkheden om al dan niet beschermende maatregelen te treffen;
- i. een positief advies van het Explosieven Opruimings Commando van het Ministerie van Defensie;
- j. een situatietekening en een plattegrond van de gemeente.

3. In de aanmelding van een ruiming dient ten minste te worden opgenomen:

- a. de aard van het explosief;
- b. de straal van de schervengevarezone;
- c. de ligging van het explosief;
- d. de voorziene risico's voor de bevolking;
- e. de mogelijkheden om al dan niet beschermende maatregelen te treffen;
- f. een situatietekening en een plattegrond van de gemeente.

4. In het werkplan dient ten minste te worden opgenomen:

- a. de werkzaamheden die verricht moeten worden als gevolg van de opsporing of ruiming van explosieven;
- b. bij een opsporing: de voorgestelde opsporingsmethode in relatie tot het (toekomstig) gebruik van de grond;
- c. de te treffen preventieve maatregelen ter voorkoming van schade;
- d. een gespecificeerde kostenraming;
- e. het tijdstip waarop met de werkzaamheden wordt begonnen.

Artikel 14

1. De verplichtingenruimte, zoals bedoeld in artikel 3, derde lid, wordt door Onze Minister onderverdeeld naar opsporingen en ruiming.

2. Indien de verplichtingenruimte voor opsporingen niet toereikend is

worden de bijdragen voor opsporingen toegekend naar rato van het beschikbare bedrag.

3. Indien de verplichtingenruimte voor ruimingen niet toereikend is worden de bijdragen voor ruimingen toegekend naar volgorde van aanvraag.

§ 9. Het aanvragen van een bijdrage

Artikel 15

1. Een verzoek tot toekenning van een bijdrage in de kosten van een opsporing wordt slechts in behandeling genomen als dit verzoek vóór 1 oktober van het aan het begrotingsjaar voorafgaande jaar schriftelijk bij Onze Minister is ingediend.

2. Een verzoek tot toekenning van een bijdrage in de kosten van een ruiming dient uiterlijk binnen acht weken na afloop van de ruimingswerkzaamheden bij Onze Minister te zijn ingediend.

3. Onze Ministers beslissen binnen acht weken na ontvangst van het verzoek. Indien de begrotingswet voor het in het eerste lid bedoelde begrotingsjaar nog niet is goedgekeurd wordt het besluit verzonden binnen vier weken na de publikatie van de begrotingswet in het Staatsblad.

§ 10. Indiening van de declaratie

Artikel 16

1. Zo spoedig mogelijk doch uiterlijk op 31 december van het jaar volgend op het jaar waarin de werkzaamheden zijn beëindigd, dient het bestuursorgaan de declaratie, voorzien van bewijsstukken, in bij Onze Minister.

2. Alle reeds gemaakte en nog te maken kosten worden in de declaratie opgenomen. Kosten waarvan de hoogte nog niet is vast te stellen worden geraamd.

3. Voor kosten die na de in het eerste lid genoemde termijn worden gedeclareerd, wordt geen bijdrage gegeven.

Artikel 17

1. Het bestuursorgaan dient bij de declaratie een verklaring af te leggen dat de in rekening gebrachte kosten onderworpen zijn aan de gebruikelijke controles en dat de werkzaamheden zijn verricht op de meest doelmatige wijze en op de voor het Rijk minst kostbare wijze.

2. Indien de door het bestuursorgaan gedane uitgaven een bedrag van f 200.000 te boven gaan, dienen de uitgaven afzonderlijk tot uitdrukking te komen in de gemeenterekening opdat de accountantscontrole op de rekening tevens deze uitgaven omvat.

§ 11. Vaststelling van de bijdrage

Artikel 18

1. De bijdrage wordt pas definitief vastgesteld nadat de door het bestuursorgaan gemaakte kosten ten genoegen van Onze Minister zijn aangetoond.

2. Alvorens tot vaststelling van de bijdrage over te gaan kan Onze Minister een nader onderzoek doen instellen naar de noodzakelijkheid, de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de gedeclareerde kosten.

Artikel 19

1. Indien de werkelijke kosten van een opsporing of ruiming lager zijn dan de door het bestuursorgaan geraamde kosten, wordt de bijdrage definitief vastgesteld aan de hand van de werkelijke kosten.
2. Indien de werkelijke kosten van een opsporing of ruiming hoger zijn dan de geraamde kosten wordt de bijdrage definitief vastgesteld aan de hand van de geraamde kosten.

Artikel 20

1. Indien artikel 19, tweede lid van toepassing is, kan het bestuursorgaan binnen 6 weken na beëindiging van de werkzaamheden bij Onze Minister een verzoek indienen voor een aanvullende bijdrage.
2. Indien het verzoek als bedoeld in het eerste lid, betrekking heeft op een opsporing is artikel 14, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.
3. Bij het vaststellen van de betalingsvolgorde voor een aanvullende bijdrage zal, in geval van opsporing, in afwijking van het gestelde in artikel 22, eerste lid, worden uitgegaan van het tijdstip waarop de opsporingswerkzaamheden zijn beëindigd.

§ 12. Betaalbaarstelling

Artikel 21

De kasruimte voor de ruiming wordt gelijkgesteld aan de op grond van artikel 14, eerste lid, vastgestelde verplichtingenruimte voor de ruiming. Onbestede gebleven bedragen worden op 1 oktober van het begrotingsjaar toegevoegd aan de kasruimte voor de opsporingen.

Artikel 22

1. De toegekende bijdragen in de kosten van een opsporing worden betaalbaar gesteld in de volgorde van het tijdstip waarop de opsporingswerkzaamheden in uitvoering zijn genomen.
2. De toegekende bijdragen in de kosten van een ruiming worden betaalbaar gesteld in de volgorde van het tijdstip waarop de declaratie door Onze Minister is ontvangen.

Artikel 23

In afwachting van de definitieve vaststelling van een bijdrage kan een voorlopige bijdrage betaalbaar worden gesteld. De voorlopige declaratie moet voorzien zijn van de nodige bewijsstukken.

Artikel 24

Bij een overschrijding van de bij begrotingswet toegestane ruimte voor het doen van uitgaven, worden de bijdragen, met inachtneming van het gestelde in artikel 21, op een nader door Onze Minister te bepalen tijdstip uitbetaald.

§ 13. Overgangsbepalingen

Artikel 25

Opsporingen en ruiming die vóór 1 januari 1994 in uitvoering zijn genomen, worden mede betrokken bij de vaststelling van de betalingsvolgorde zoals genoemd in artikel 22, voorzover de desbetreffende

bijdragen bij de inwerkingtreding van dit besluit nog niet tot uitbetaling zijn gekomen.

Artikel 26

Bij de toepassing van artikel 12 worden opsporingen en ruiming en dan wel, naar het oordeel van Onze Ministers, op zich zelf staande onderdelen daarvan, die vóór 1 januari 1994 in uitvoering zijn genomen, mede bij de beoordeling betrokken.

§ 14. Slotbepalingen

Artikel 27

Dit besluit treedt in werking op de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst en werkt zonedig terug tot en met 1 januari 1994. De werking van dit besluit eindigt op 31 december 1998 doch kan bij algemene maatregel van bestuur voor een periode van 5 jaar worden verlengd. Dit besluit is van toepassing op opsporingen en ruiming, dan wel, naar het oordeel van Onze Ministers, op zich zelf staande onderdelen daarvan, waarvan de werkzaamheden op of na 1 januari 1994 in uitvoering zijn genomen.

Artikel 28

Dit besluit kan worden aangehaald onder de titel: Bijdragebesluit kosten ruiming explosieven Tweede Wereldoorlog 1994.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 10 november 1993

Beatrix

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort

Uitgegeven de *vijfentwintigste* november 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Financiën

Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 14 december 1993, nr. 240

1. Inleiding

In 1986 is een regeling ingevoerd met betrekking tot de toekenning van bijdragen aan publiekrechtelijke lichamen ter zake van de kosten van de ruiming of opsporing van als gevolg van de Tweede Wereldoorlog achtergebleven explosieven. Deze regeling staat bekend als de Bijdrage-regeling kosten ruiming explosieven Tweede Wereldoorlog. Het uitgangspunt van deze regeling is dat het ruimen van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog in beginsel een gemeentelijke aangelegenheid is in de kosten waarvan van rijkswege een bijdrage kan worden toegekend. In het kader van deze toelichting dient, in voorkomende gevallen, voor de gemeente gelezen te worden: het daarmee gelijkgestelde bestuursorgaan.

Het voorliggende besluit onderscheidt zich ten opzichte van de voorgaande regeling ondermeer doordat:

- bijdragen uitsluitend worden toegekend voor opsporingen of ruiming die gepaard gaan met grote risico's voor de bevolking;
- het (toekomstige) gebruik van de grond mede bepalend is voor het al dan niet toekennen van een rijksbijdrage;
- opsporingswerkzaamheden op doelmatigheid worden getoetst;
- ook voor ruiming een meldingsplicht is ingevoerd;
- bijdragen worden toegekend voorzover de begroting dit toelaat;
- bijdragen in de kosten van opsporingen worden toegekend naar rato van het jaarlijks voor opsporingen beschikbare deel van de begrotingsruimte;
- het gemeentelijk aandeel in de voor een rijksbijdrage in aanmerking komende kosten is verhoogd, terwijl het onderscheid tussen opsporingen en ruiming terzake van de bepaling van dit aandeel is vervallen;
- de mogelijkheid is ingevoerd om het gemeentelijk aandeel in de voor een rijksbijdrage in aanmerking komende kosten in bepaalde omstandigheden te verlagen (anti-cumulatiebepaling);
- het Ministerie van Defensie geen kosten meer in rekening brengt aan de gemeenten voor werkzaamheden betrekking hebbend op het opsporen van explosieven afkomstig uit de Tweede Wereldoorlog.

2. Aanleiding tot deze wijziging

Het streven van het Rijk is er op gericht het aantal open-einde-regelingen zoveel mogelijk te beperken, mede gezien de onvoorspelbare budgettaire consequenties van dergelijke regelingen. De voorgaande bijdrageregeling had als kenmerken: een open-einde-karakter bij het aangaan van verplichtingen (het recht op een bijdrage ontstond zuiver op grond van de regeling) en het ontbreken van een afwegingsmechanisme (nut en offer) op boven-gemeentelijk niveau.

3. Uitgangspunten van de Bijdrageregeling kosten ruiming explosieven Tweede Wereldoorlog 1994

Het uitgangspunt van de voorliggende regeling is te komen tot een zo doelmatig mogelijke besteding van de middelen. Aan dit uitgangspunt wordt invulling gegeven door de mate waarin de (vermoede) aanwezigheid van explosieven gepaard gaat met grote risico's voor de bevolking bepalend te doen zijn voor het al dan niet toekennen van een rijksbijdrage alsmede het (toekomstige) gebruik van de grond en de mate waarin redelijkerwijs beschermende maatregelen getroffen kunnen worden, zoals het afsluiten van het desbetreffende gebied dan wel het plaatsen van verbodsborden. De bijdragen worden slechts toegekend voorzover de door de begrotingswetgever toegestane verplichtingenruimte dit toelaat.

4. Financiële aspecten

De kosten van een opsporing zijn in verhouding tot de kosten van een ruiming van explosieven hoog, terwijl er geen zekerheid bestaat dat er ook daadwerkelijk explosieven worden aangetroffen. Daarbij komt dat de risico's, op basis van de situatie in Nederland, beperkt lijken te zijn. Omdat voor een opsporing slechts in bepaalde gevallen een bijdrage wordt toegekend, zal een deel van de gemeenten een opsporing of voor eigen rekening moeten uitvoeren of de kosten aan derden moeten doorberekenen; bijvoorbeeld in de grondkosten als de grond «schoon» en bouwrijp moet worden opgeleverd. Andere gemeenten zullen wellicht van opsporing afzien omdat de risico's voor de bevolking gering lijken te zijn en de kosten/baten-afweging negatief. In beide voorbeelden kan uiteraard (alsnog) een explosief worden aangetroffen. De gemeente komt dan in beginsel in aanmerking voor een rijksbijdrage in de kosten van de ruiming. Door deze ontwikkelingen vervaagt het onderscheid zoals dat in de voorgaande regeling is gemaakt tussen ruiming (spontane vondst) en opsporingen (gerichte actie). Daarbij komt dat de gemeenten in beide gevallen worden geconfronteerd met de financiële gevolgen van oorlogshandelingen uit het verleden. Besloten is daarom om bij het vaststellen van de gemeentelijke bijdragen (de drempelbijdrage en het gemeentelijk aandeel) in de subsidiabele kosten geen onderscheid meer te maken tussen een ruiming en een opsporing.

Bij de bepaling van het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten is aansluiting gezocht bij de Interimwet bodemsanering (IBS). Het uitgangspunt van de IBS is dat de kosten van bodemsanering geen structureel karakter hebben. Dit geldt in nog sterkere mate voor de kosten van opsporen en ruimen van explosieven. Op grond van de voorliggende regeling zal voortaan een groter beroep worden gedaan op de financiële draagkracht van de gemeente. Per opsporing of ruiming (of op zich zelf staande onderdelen daarvan) wordt een drempelbijdrage ingehouden van f 5 per inwoner met een maximum van f 100 000.

Bij een opsporing wordt de drempelbijdrage verhoogd met een gemeentelijk aandeel van tenminste 10% van de resterende voor een bijdrage in aanmerking komende kosten en bij een ruiming met 10% van deze kosten. Bij opsporingen is de hoogte van de rijksbijdrage afhankelijk van het voor opsporingen beschikbare bedrag. Daar staat tegenover dat een anti-cumulatiebepaling wordt ingevoerd die is ontleend aan het huidige artikel 18 van de IBS. Deze bepaling houdt in dat gemeenten die verkeren of dreigen te verkeren in een situatie zoals bedoeld in artikel 12 van de Financiële-Verhoudingswet (FVW) 1984, een verzoek kunnen indienen tot verlaging van het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten.

Onder de voorgaande regeling bracht het Ministerie van Defensie in verband met de aan een opsporing verbonden werkzaamheden kosten in rekening aan de gemeenten. Met ingang van 1994 zal genoemd ministerie (met uitzondering van opsporingen die vóór 1 januari 1994 in uitvoering zijn genomen en na die datum nog niet zijn afgerond) geen kosten meer in rekening brengen noch voor opsporingen noch voor ruiming. De gemeenten behoeven deze kosten dus niet langer voor te financieren. Het Ministerie van Defensie zal evenmin kosten in rekening brengen voor werkzaamheden verbonden aan een opsporing of ruiming waarvoor geen rijksbijdrage wordt toegekend (de actie voldoet bijvoorbeeld niet aan de criteria of de drempel wordt niet gehaald). Als gevolg van deze maatregel zal het budget voor de bijdrageregeling met ingang van 1994 worden verlaagd.

5. Advies van de Raad voor de gemeentefinanciën

Bij brief van 6 juli 1993, nr. fip 93/281, heeft de Staatssecretaris van Financiën aan de Raad voor de gemeentefinanciën (hierna: de Raad) advies gevraagd over een wijziging van de specifieke uitkering die aan bestuursorganen (doorgaans de gemeenten) kan worden gedaan inzake de kosten van het ruimen en opsporen van explosieven afkomstig uit de Tweede Wereldoorlog. Zoals uit zijn advies van 16 juli 1993, nr. Rgf 03.00/001.003, blijkt, onderschrijft de Raad in principe de kosten/batenbenadering van de onderhavige problematiek. Hoewel hij het mogelijk acht dat sommige gemeenten ten opzichte van de oude regeling te maken zullen krijgen met hogere netto lasten kan hij omdat de nieuwe regeling tot een grotere doelmatigheid kan leiden, uitgezonderd een formeel punt, met het voorstel instemmen. Het formele punt betreft de adviesrol van de Raad. De Raad bepleit een plaats in de procedure van artikel 12 van de bijdrageregeling. Dit verzoek is gehonoreerd.

De Raad dringt er op aan om indien dat nodig is het beschikbare budget te verhogen, met name om het stuwmeer sneller te laten leeglopen. Ten aanzien hiervan zij opgemerkt dat jaarlijks bij gelegenheid van de Najaarsnota wordt bezien of voor een verhoging van het uitgavenbedrag ruimte vrijgemaakt kan worden op hoofdstuk IX B van de rijksbegroting.

Tenslotte wijst de Raad er op dat het, nu in het voorliggende voorstel een gemeentelijke bijdrageregeling wordt voorgesteld die analoog is aan die voor de bodemsanering, het kan voorkomen dat de gemeentelijke bijdragen in de bodemsanering en in de opsporing en ruiming van bommen met elkaar kunnen cumuleren tot een bedrag dat uitstijgt boven hetgeen in de afzonderlijke anti-cumulatiebepalingen is vermeld. Opgemerkt zij dat deze mogelijkheid is onderkend, hetgeen moge blijken uit het gestelde ter zake in paragraaf 7 van de Nota van toelichting.

6. Toelichting per hoofdstuk

In het vervolg van deze toelichting wordt de indeling van het ontwerpbesluit gevolgd.

§ 1. Begripsbepalingen (artikel 1)

Van een **opsporing** is sprake als op grond van recente vondsten, aangetoonde verontreiniging van het grond- of oppervlaktewater, luchtfoto's, kraterkaarten, historisch materiaal, getuigenverklaringen e.d. een ernstig vermoeden bestaat dat in een bepaald gebied nog een of meer explosieven aanwezig zijn afkomstig uit de Tweede Wereldoorlog.

Op grond van een verkenning/vooronderzoek op de lokatie heeft het Explosieven Opruimings Commando van het Ministerie van Defensie het gemeentebestuur geadviseerd een opsporing uit te (doen) voeren.

Explosieven kunnen zowel als gevolg van grond- of opsporingswerkzaamheden of als gevolg van de werking van natuurlijke processen aan de oppervlakte komen dan wel zich reeds (gedeeltelijk) aan de oppervlakte hebben bevonden maar in het verleden niet als zodanig zijn herkend.

Er is sprake van een **ruiming** als het aangetroffen explosief door deskundigen (daartoe aangewezen personeel van het Ministerie van Defensie) als een explosief afkomstig uit de Tweede Wereldoorlog is herkend.

Bij de wijziging van de regeling is van de gelegenheid gebruik gemaakt de definitie van explosieven aan te passen. Waar in de vorige regeling een

algemene definitie was opgenomen, die mede categorieën explosieven omvatte waarop de regeling geen betrekking had, is nu een voor de regeling relevante definitie opgenomen. De aanpassing betreft aldus een vereenvoudiging wat systematiek betreft en geen inhoudelijke wijziging.

§ 2. Algemene bepalingen (artikel 2)

In het algemeen geldt dat niet alle, naar de mening van de gemeenten, noodzakelijke kosten voor een rijksbijdrage in aanmerking komen. Daarmee wordt geen uitspraak gedaan over de vraag of deze kosten door de gemeenten, als goede huisbeheerders, al dan niet gemaakt moeten worden. Bovendien geldt dat als voor bepaalde kosten op een andere wijze een tegemoetkoming is verkregen deze kosten niet nogmaals voor een bijdrage in aanmerking komen evenmin als de kosten door schuld of nalatigheid van de gemeente zijn veroorzaakt of vergroot.

§ 3. Uitgangspunten van de regeling (artikel 3)

Teneinde te komen tot een zo doelmatig mogelijke aanwending van de beperkte budgettaire middelen worden met ingang van 1994 nog slechts verplichtingen aangegaan voor opsporingen of ruimingen waaraan een groot risico is verbonden voor de bevolking. Bij opsporingen wordt de door het gemeentebestuur voorgestelde opsporingsmethode getoetst aan het (toekomstige) gebruik van de grond. Jaarlijks wordt een verplichtingenplafond ingesteld. Op de rijksbijdrage wordt een drempelbijdrage en een gemeentelijk aandeel ingehouden.

§ 4. Bepaling van de declarabele kosten (artikel 4 t/m 7)

Bij een opsporing is het uiteraard van belang dat het af te zoeken gebied zoveel mogelijk beperkt blijft; de vermoedelijk aanwezige explosieven moeten daarom voorafgaand aan een opsporing zo nauwkeurig mogelijk worden gelokaliseerd. Hulpmiddelen daarbij zijn: archieven o.a. van de bezettende macht, kraterkaarten die met behulp van luchtfoto's van bombardementen zijn gemaakt, recente luchtfoto's waarmee verstoringen in de bodem aangetoond kunnen worden, processen-verbaal, getuigenverklaringen, uitkomsten van literatuuronderzoek etc.

Kraterkaarten zijn in het verleden een goed hulpmiddel gebleken omdat vermoedelijke blindgangers opgespoord kunnen worden door een analyse van het inslagpatroon.

De kosten van vooronderzoek zijn in beginsel declarabel tenzij blijkt dat deze kosten (in verhouding tot de opsporingskosten of de bereikte besparing op de opsporingskosten) onevenredig hoog zijn.

Onder noodzakelijke spoedvoorzieningen worden met name begrepen veiligheidsmaatregelen. Op de vraag welke kosten in welke omstandigheden declarabel zijn kan in het kader van deze toelichting geen uitsluitel worden gegeven omdat dit sterk afhankelijk is van de omstandigheden. Voorop staat dat deze maatregelen zo sober mogelijk moeten worden uitgevoerd. Zaakschade die als gevolg van veiligheidsmaatregelen of de aanwezigheid van explosieven optreedt is niet declarabel. Bij de vaststelling van de bijdrage wordt rekening gehouden met de restwaarde van niet of niet geheel verbruikte goederen. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden blijkt dat er veiligheidsmaatregelen nodig zijn die niet in de kostenraming zijn opgenomen dient het gemeentebestuur op korte termijn (schriftelijk of per fax) contact op te nemen met het Ministerie van Financiën.

§ 5. Toetsingscriteria (artikel 8)

Het uitgangspunt van de bijdrageregeling is dat er uitsluitend een rijksbijdrage wordt verstrekt als er sprake is van grote risico's voor de bevolking als gevolg van de (vermoede) aanwezigheid van explosieven. Opsporingen naar vermoedelijk aanwezige explosieven in gebieden gelegen buiten de bebouwde kom worden doorgaans uitgevoerd op economische gronden (voorgenomen bouwactiviteiten, de wijziging van bestemmingsplannen, de aanleg van kunstwerken, de aanleg van infrastructuur e.d.). Opsporingen in gebieden die op 1 januari 1994 gelegen waren buiten de bebouwde kom van de gemeente vallen daarom in beginsel buiten de regeling. De uitzonderingen op deze regel zijn beschreven in artikel 8 onder b en c. Omdat bouwactiviteiten binnen de bebouwde kom (of binnen een zekere afstand van de bebouwde kom) wel gepaard kunnen gaan met grote risico's voor de bevolking, vallen deze opsporingen in beginsel wel onder de regeling. Het uitgangspunt is ook hier de situatie op 1 januari 1994.

De grens van de bebouwde kom van de gemeente wordt bepaald met behulp van de meetregels die in het Financiële-Verhoudingsbesluit 1984 (Hoofdstuk 2. Bebouwingsgegevens) zijn vastgesteld ten behoeve van de berekening van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds (FVW 1984). De meest recente luchtfoto's zijn gemaakt naar de situatie in 1989. De bebouwingsgegevens voor de uitkeringsjaren 1992 t/m 1994 voor de berekening van de algemene uitkering (luchtfoto's 1989) zijn aan de gemeenten gezonden op 2 mei 1991 met circulaire fip 91/351. In de loop van 1994 komen de bebouwingsgegevens voor de uitkeringsjaren 1995 t/m 1997 beschikbaar (luchtfoto's 1992).

Bij opsporingen moet rekening worden gehouden met de toe- en afname van de bebouwing in de periode die ligt tussen de peildatum van de luchtfoto en 1 januari 1994. Bij ruiming moet rekening worden gehouden met de toe- en afname van de bebouwing in de periode die ligt tussen de peildatum van de luchtfoto en de vondst van het explosief.

De schervengevarenszone van de (vermoedelijke) explosieven wordt bepaald aan de hand van richtlijnen van het Ministerie van Defensie evenals de straal waarbinnen bepaalde (grond) werkzaamheden detonatie van (vermoedelijk) aanwezige explosieven tot gevolg kunnen hebben.

§ 6. Doelmatigheidscriteria (artikel 9 en 10)

In 1991 is een interdepartementale werkgroep ingesteld die onderzoek heeft verricht naar de problematiek die als gevolg van de vermoede aanwezigheid van explosieven op het terrein van de Luchthaven Schiphol, was ontstaan. Deze werkgroep heeft in maart 1992 rapport uitgebracht. De conclusies van deze werkgroep zijn verwerkt in de voorliggende regeling. Deze conclusies hielden ondermeer in dat niet elk verdacht gebied op dezelfde wijze afgezocht behoeft te worden en dat in bepaalde gevallen opsporing achterwege kan blijven of dat met oppervlakedetectie (werkt tot circa 3 meter onder het maaiveld) kan worden volstaan. Bij opsporingen wordt dus niet gestreefd naar een volledig herstel van de multifunctionaliteit van de grond (hiertoe ontbreken ook de middelen) maar naar het zoveel mogelijk beperken van risico's voor de bevolking.

Wordt er bij een opsporing echter een explosief aangetroffen dan wordt dit verwijderd, evenals de grond die als gevolg van de aanwezigheid van dit explosief verontreinigd is. In dat geval is er dus wel sprake van het herstel van de multifunctionaliteit van de grond.

Naar aanleiding van het rapport van de werkgroep Schiphol hebben de bewindslieden geconcludeerd dat opsporingswerkzaamheden op een verantwoorde manier zowel door deskundigen (het door het Ministerie van Defensie als zodanig aangewezen personeel) uitgevoerd kunnen worden als door civiele of gemeentelijke bedrijven. Een basisvoorwaarde is dat de opsporingsmethode in de praktijk op doelmatigheid is getest en passend wordt geacht gezien het (toekomstige) gebruik van de grond. Indien de opsporingswerkzaamheden door civiele of gemeentelijke bedrijven worden uitgevoerd oefenen de aangewezen deskundigen toezicht uit op de werkzaamheden en stellen zij eisen in verband met de veiligheidsaspecten van de te verwachten ruiming. De werkzaamheden verbonden aan de ruiming (benaderen, veiligstellen, afvoeren of vernietigen van de gevonden explosieven) blijven voorbehouden aan de aangewezen deskundigen.

§ 7. Omvang van de bijdrage (artikel 11 en 12)

Per opsporing of ruiming, of op zich zelf stand onderdeel daarvan, moet de gemeente een drempelbijdrage betalen van f 5 per inwoner, met een maximum van f 100 000. Van het (eventueel) resterende bedrag moet de gemeente tenminste 10 % betalen bij opsporingen en 10 % bij ruiming. De drempelbijdrage is eveneens van toepassing op op zich zelf staande onderdelen van een aangemelde opsporing of ruiming teneinde te voorkomen dat grote delen van het grondgebied van een gemeente uitsluitend om der wille van de drempelbijdrage als één opsporing of ruiming worden aangemeld.

Als de som van het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking gekomen kosten gedurende een aaneengesloten periode van 5 jaar een bedrag van f 20 per inwoner/per kalenderjaar te boven gaat, kan de gemeente bij de Minister van Financiën een verzoek indienen tot een verlaging van dit aandeel (in overeenstemming met de regeling opgenomen in de Leidraad bodembescherming).

De Inspectie Financiën Lagere Overheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken alsmede de Raad voor de gemeentefinanciën worden ter zake om advies gevraagd.

De bestaande artikel 12-gemeenten (FVW 1984) kunnen eveneens een verzoek indienen bij de Minister van Financiën tot verlaging van dit aandeel.

Het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten van opsporingen of ruiming die vóór 1 januari 1994 in uitvoering zijn genomen wordt eveneens bij dit onderzoek betrokken. Wordt de gemeente in dezelfde periode geconfronteerd met een cumulatie van gemeentelijke aandelen in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten voor zowel de opsporing of ruiming van explosieven als de bodemsanering dan worden beide in de beschouwing betrokken.

De kapitaallasten worden berekend door toepassing van de formule $A/(4 \times B)$. In deze formule is A de hoogte van het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking gekomen c.q. te komen kosten. B is het aantal inwoners waarmee gerekend wordt in de periode waarvoor verlaging of vrijstelling van het gemeentelijk aandeel wordt gevraagd. De factor 4 is vastgesteld ter berekening van de contante waarde van een 5-jarig gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten.

Het (theoretische) uitgangspunt van deze rekenregel is dat het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten op de kapitaaldienst kunnen (maar niet daadwerkelijk behoeven te) worden afgeboekt. Het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten kan in vijf jaren worden afgeschreven op basis van een 8,5 % annuïteit. Gevolg is dat, uitgaande van een 8,5 % annuïteit, de jaarlijkse kapitaallast van de gemeente een kwart bedraagt van het gemeentelijk aandeel in de voor een bijdrage in aanmerking komende kosten.

§ 8. Het aangaan van verplichtingen (artikel 13 en 14)

Alle door de gemeenten bij het Explosieven Opruimings Commando van het Ministerie van Defensie ingediende verzoeken tot opsporing van explosieven waarvoor de werkzaamheden niet vóór 1 januari 1994 in uitvoering zijn genomen moeten opnieuw bij het Ministerie van Financiën worden aangemeld met inachtneming van de bepalingen in het voorliggende besluit. Aan de eerdere aanmelding kunnen geen rechten worden ontleend. Onder de voorgaande regeling was de melding van een opsporing en reactie daarop van het Ministerie van Financiën namelijk niet bepalend voor de toekenning van de bijdrage doch het **tijdstip** waarop de gemeente daadwerkelijk kosten ging maken.

Een melding van een opsporing of ruiming kan in beginsel achterwege blijven als de geraamde kosten de «drempelbijdrage» niet te boven gaan. In de overige gevallen, zie paragraaf 5, artikel 8 (toetsingscriteria), dient het gemeentebestuur de opsporing of ruiming vooraf te melden aan het Ministerie van Financiën en moet een werkplan worden ingediend. In spoedeisende gevallen kan een opsporing of ruiming ook telefonisch of per fax worden aangemeld. Het werkplan moet daarna zo spoedig mogelijk worden ingediend. Maakt een ruiming onderdeel uit van een opsporing in de kosten waarvan onder de voorliggende of de voorgaande regeling een rijksbijdrage is toegekend, dan kan de melding achterwege blijven.

Er wordt jaarlijks een verplichtingenplafond ingesteld; dit betekent dat er nog slechts **verplichtingen** worden aangegaan voorzover er ruimte is binnen de lopende begroting. In de circulaire van 29 september 1992 is gemeld dat het voornemen bestond om de opsporingen onderling op prioriteit te beoordelen als de verplichtingenruimte voor opsporingen ontoereikend was; opsporingen waarvoor geen of slechts een gedeeltelijke bijdrage kon worden toegezegd zouden dan in het volgende jaar opnieuw worden bezien. Dit standpunt is verlaten. Een dergelijke procedure kan immers leiden tot de vorming van een aanvragenstuwmeer. De gemeenten blijven dan te lang in onzekerheid over het al dan niet toekennen van een bijdrage.

Bij het aangaan van verplichtingen bij opsporingen worden twee fasen onderkend: het melden van de opsporing voordat met de werkzaamheden wordt begonnen en het aanvragen van de bijdrage. Een verzoek om voor een bijdrage in aanmerking te komen moet vóór 1 oktober van het aan het begrotingsjaar voorafgaande jaar worden ingediend bij het Ministerie van Financiën. Uiteraard kunnen deze fasen worden gecombineerd.

De verplichtingen voor ruimingen worden, gezien het onvoorspelbare karakter daarvan, aangegaan in volgorde van binnenkomst. Ruimingen hebben, gezien de grote risico's die daarmee gepaard kunnen gaan, voorrang boven opsporingen. Om dit te realiseren wordt jaarlijks een deel van het verplichtingenbudget gereserveerd voor ruimingen.

Als een ruiming aan de criteria voldoet en de verplichtingenruimte voor ruiming is toereikend, wordt door het Ministerie van Financiën aan het gemeentebestuur een bijdrage toegekend. Voldoet de ruiming wel aan de criteria, maar is de verplichtingenruimte voor het lopende jaar uitgeput, dan wordt geen bijdrage toegekend. Het is in een dergelijk geval mogelijk om in een volgend jaar voor de desbetreffende ruiming opnieuw een aanvraag in te dienen.

Gezien de doorlooptijd van de procedure tot toekenning van een bijdrage is het aannemelijk dat verplichtingen voor ruiming die plaatsvinden in de periode 1 oktober t/m 31 december, eerst in het volgende jaar worden aangegaan. Op 1 oktober van elk jaar wordt bepaald of er sprake is van een overschot bij de verplichtingenruimte voor de ruiming. Zo ja, dan wordt dit overschot toegevoegd aan de verplichtingenruimte voor de opsporingen voor dat jaar.

§ 9. Het aanvragen van een bijdrage (artikel 15)

Beslissingen tot toekenning van een bijdrage uit hoofde van het Bijdragebesluit kosten ruiming explosieven Tweede Wereldoorlog 1994 zijn beschikkingen als bedoeld in artikel 1:3, tweede lid, Awb.

Geschillen over bedoelde beschikkingen vallen onder de algemene competentie van de rechtbank in eerste aanleg en de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State in hoger beroep. Beroep is zowel mogelijk tegen de beschikking tot toekenning van een bijdrage als tegen de beschikking tot definitieve vaststelling van de bijdrage op grond van de gedeclareerde kosten. In beide gevallen gaat aan het beroep de algemene verplichte bezwaarprocedure vooraf, waarin de Awb (Hoofdstuk 6 en Afdeling 7.1) voorziet. Tegen de beslissing om in beginsel al dan niet een bijdrage toe te kennen en de definitieve beslissing tot vaststelling van de bijdrage (op grond van de declaratie) kan uitsluitend beroep worden aangetekend als de gemeente binnen de in de Awb gestelde termijn een bezwaarschrift heeft ingediend.

§ 10. Het indienen van de declaratie (artikel 16 en 17)

De werkzaamheden worden geacht beëindigd te zijn op het tijdstip dat de feitelijke opsporing of ruiming afgerond is. Voor het indienen van de declaratie is een ruime termijn aangehouden. Is de omvang van bepaalde posten toch nog onzeker dan kunnen deze in de declaratie als stelpost worden opgenomen. Is een post tot een te laag bedrag opgenomen in de declaratie of niet als stelpost vermeld en is de termijn waarbinnen de declaratie ingediend kon worden inmiddels verstreken, dan wordt de bijdrage niet meer verhoogd.

Als bewijsstukken voor de declaratie worden aangemerkt: kopieën van facturen, werkstaten van aannemers/gemeentelijk personeel, kwitanties etc. In artikel 17, tweede lid, wordt een zogenaamde single-audit-verklaring bedoeld.

§ 11. Vaststelling van de bijdrage (artikel 18 t/m 20)

Artikel 18 geeft de minister van Financiën de mogelijkheid om de gemaakte kosten na afloop van de werkzaamheden nogmaals te beoordelen aan de hand van de uitgangspunten van de regeling. De basis voor dit artikel is gelegen in artikel 2, tweede lid.

Op grond van dit artikel kan de bijdrage namelijk in bepaalde gevallen niet worden toegekend dan wel verminderd worden.

Ook in geval er sprake lijkt te zijn van een onjuiste dan wel onvolledige voorstelling van zaken in de aanmelding of het werkplan op basis waarvan de bijdrage is toegekend, kan een nader onderzoek, bijvoorbeeld door medewerkers van de accountantsdienst van het Ministerie van Financiën of door medewerkers van de dienst die met de uitvoering van de regeling is belast, noodzakelijk worden geacht alvorens de bijdrage definitief wordt vastgesteld.

Als de werkelijke kosten voor een opsporing of ruiming hoger uitkomen dan geraamd, moet het gemeentebestuur een aanvullend verzoek tot toekenning van een bijdrage indienen. Wordt het aantal locaties uitgebreid dan moet eveneens een aanvullend verzoek worden ingediend, tenzij aan deze locatie(s) een gelijke prioriteit kan worden toegekend als aan de locaties die eerder zijn aangemeld en de oorspronkelijke kostenraming (werkplan) niet wordt overschreden. Mocht de samenhang van de nieuwe locatie(s) met de oorspronkelijke locatie(s) niet in voldoende mate zijn aangetoond dan geldt voor elke nieuwe locatie de drempelbijdrage (zie artikel 11).

Komen de werkelijke kosten van een ruiming of opsporing lager uit dan geraamd dan wordt het verplichtingenstuwmeer (het verschil tussen de aangegane verplichtingen en de betalingen) verminderd als de verplichtingen zijn aangegaan in een afgesloten begrotingsjaar. Is de verplichting aangegaan in het lopende jaar dan wordt het verschil in mindering gebracht op de aangegane verplichtingen voor het lopende jaar.

De bepalingen van de Awb (Hoofdstuk 6 en Afdeling 7.1.) zijn van toepassing op de definitieve vaststelling van de bijdrage door de Minister van Financiën. In deze regeling zijn daarom geen bepalingen van dien aard opgenomen. Na de beoordeling van de declaratie maakt de Minister van Financiën een ontwerp-beschikking op waartegen het gemeentebestuur in bezwaar kan gaan.

Tegen de definitieve vaststelling van de bijdrage kan het gemeentebestuur uitsluitend beroep aantekenen als het gemeentebestuur binnen de in de Awb gestelde termijn een bezwaarschrift heeft ingediend.

§ 12. Betaalbaarstelling (artikel 21 t/m 24)

Voor de betaling van de verplichtingen geldt: first in first out. Op grond van de overgangsbepalingen (zie paragraaf 13, artikel 25) wordt het verplichtingenstuwmeer van de voorgaande regeling afbetaald uit de kasruimte voor de opsporingen. Is er op 1 oktober nog geld over bij de kasruimte voor de ruiming dan wordt het restant overgeheveld naar de kasruimte voor de opsporingen.

Bij de opsporingen wordt betaald op volgorde van de startdatum van de actie en bij de ruiming op volgorde van het indienen van de declaratie. Alle verrekeningen vinden plaats in de rekening-courant van de gemeenten bij de N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten of, in geval van een ander bestuursorgaan, bij de door dit orgaan aangewezen instelling.

§ 13. Overgangsbepalingen (artikel 25 en 26)

Onder de voorgaande regeling is in de loop van de tijd een verschil ontstaan tussen het totaal van de aangegane verplichtingen en het totaal van de uitgekeerde bijdragen. Het verplichtingenstuwmeer bedroeg ultimo 1992 f 46,7 mln en heeft met name betrekking op opsporingen. Ruiming hebben voorrang bij de betaling omdat de gemeentebesturen in een dergelijk geval geen kosten/baten-afweging kunnen maken. Bij

opsporingen is dat wel het geval. Voor ruiming wordt jaarlijks een bedrag gereserveerd. Het resterende bedrag wordt aangewend voor de opsporingen. Dit betekent in concreto dat een bijdrage die op grond van de Bijdrageregeling kosten ruiming explosieven Tweede Wereldoorlog 1994 wordt toegekend ingeval van een opsporing eerst tot betaling komt nadat het verplichtingenstuwmeer van de voorgaande regeling is afgelost.

Het gemeentebestuur dient er bij de kosten/baten-afweging rekening mee te houden dat de kosten van opsporingen wellicht (langdurig) moeten worden voorgefinancierd. Het rentenadeel is niet declarabel. Jaarlijks wordt bezien of het mogelijk is het verplichtingenstuwmeer versneld af te bouwen. Is dit het geval dan wordt de extra budgettaire ruimte benut voor de opsporingen.

Door de instelling van het verplichtingenplafond, alsmede de gelijkstelling van de verplichtingenruimte aan de kasruimte, zal het verplichtingenstuwmeer niet verder meer oplopen. Als de verplichtingenruimte in een jaar niet volledig wordt benut neemt het stuwmeer ook in omvang af.

§ 14. Slotbepalingen (artikel 27 en 28)

Het bijdragebesluit treedt in werking op 1 januari 1994 en geldt tot en met 31 december 1998. Het besluit is van toepassing op opsporingen of ruiming, of op zich zelf staande onderdelen daarvan, die na 31 december 1993 plaatsvinden. Het voorliggende besluit is aan een termijn gebonden aangezien het per definitie om een eindig probleem gaat.

Indien dit noodzakelijk blijkt kan de werkingsduur van het besluit met 5 jaar worden verlengd. Indien de werkingsduur van het besluit niet wordt verlengd vallen opsporingen of ruiming die na 31 december 1998 in uitvoering worden genomen, niet meer onder dit besluit. Dit laat onverlet dat de financiële afwikkeling van voor deze datum in uitvoering genomen opsporingen of ruiming nog na 31 december 1998 kan plaatsvinden.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. J. van Amelsvoort